

Besluit van de waarnemend gouverneur houdende vernietiging van het besluit van de burgemeester van de gemeente Zedelgem van 30 juli 2020, waarbij het chirokamp Waarloos uit Kontich verboden wordt om deze zomer op het grondgebied van de gemeente Zedelgem te verblijven

DE WAARNEMEND GOUVERNEUR VAN DE PROVINCIE WEST-VLAANDEREN,

Bevoegdheid

Artikel 332, §1, eerste lid van het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017.

Feitelijke context

De burgemeester van de gemeente Zedelgem beslist op 30 juli 2020 om het chirokamp Waarloos uit Kontich te verbieden om deze zomer op het grondgebied van de gemeente Zedelgem te verblijven.

Op dezelfde datum brengt de gemeente Zedelgem de waarnemend gouverneur op de hoogte van haar beslissing via e-mail.

Juridisch kader

Artikel 134, §1 van de Nieuwe Gemeentewet.

Het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd door de Ministeriële Besluiten van 10, 24 en 28 juli 2020.

Het Ministerieel schrijven inzake het beheer van de federale fase en de uitvoering van lokale maatregelen van 24 juli 2020 van de federale Minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel, de heer Pieter De Crem.

Verantwoording

1.1.

De burgemeester van de gemeente Zedelgem beslist op 30 juli 2020 om het chirokamp Waarloos uit Kontich te verbieden om deze zomer op het grondgebied van de gemeente te verblijven.

Zij steunt deze beslissing op artikel 134, § 1 van de Nieuwe Gemeentewet, op basis waarvan, in geval van oproer, kwaadwillige samenscholing, ernstige stoornis van de openbare rust of andere onvoorziene gebeurtenissen, waarbij het geringste uitstel gevaar of schade zou kunnen opleveren voor de inwoners, de burgemeester politieverordeningen kan maken, onder de verplichting om daarvan onverwijld aan de gemeenteraad kennis te geven.

Tevens verwijst de burgemeester in haar besluit o.m. naar de beslissing van de Nationale Veiligheidsraad van 23 juli 2020, waarbij aan de gemeenten een uitdrukkelijke rol toegekend wordt.

De burgemeester motiveert haar beslissing als volgt:

- *Op 29 juli 2020 wordt de gemeente Zedelgem in kennis gesteld van het nakend verblijf van chirokamp Waarloos uit Kontich in Merkerveld-Loppem door de gemeente Kontich.*
- *De kennisgeving is er door de burgemeester en de noodplanningscoördinator van de gemeente Kontich: zij geven aan dat de jeugdbeweging in kwestie het verblijf heeft geboekt, nadat zij van de gemeente Lille het verbod kregen om hun gepland chirokamp daar te laten gaan; de bijzonderheid is dat er de voorbije weken enkele besmettingen Covid-19 corona virus onder de leden van de jeugdbeweging waren; ondertussen zouden alle leden getest zijn en is het resultaat negatief; de burgemeester van Kontich geeft aan dat hij de jeugdbeweging een alternatieve oplossing aanbod op eigen grondgebied, de jeugdbeweging wou hier niet op ingaan om reden van het kampgevoel dat zij zouden missen indien ze in eigen gemeente op kamp zouden gaan, daarna zijn ze in allerijl op zoek gegaan naar een ander verblijf en kwamen ze terecht bij Merkerveld in Loppem..*
- *Uit onderzoek blijkt dat:*
 - o *Er 118 jongeren zullen verblijven in Merkerveld in de periode van 1 tot en met 11 augustus 2020;*
 - o *Er zich de voorbije weken enkele besmettingen voordeden bij leden van deze jeugdbeweging;*
 - o *Alle leden getest zouden zijn de voorbije periode en dat er niemand zou komen die positief getest was of besmet is of was met het virus;*
 - o *De leden van het chirokamp afkomstig zijn uit Kontich (provincie Antwerpen) en als een ernstige risico-zone gedefinieerd wordt: op datum van 29 juli 2020 als tweede gerangschikt staat wat aantal besmettingen betreft in de risico-zone in de provincie Antwerpen;*
- *Uit contact met Merkerveld blijkt dat de verantwoordelijke van deze bijzonderheden niet op de hoogte gebracht werd door de kamporganisatoren.*

- Na het inwinnen van deze informatie nam de burgemeester van Zedelgem op 29 juli 2020 contact op met de wnd. gouverneur van de provincie West-Vlaanderen om in overleg te gaan; de burgemeester van Zedelgem gaf haar overwegingen en mogelijke intentie mee om het verblijf van het chirokamp te verbieden.
- Op 29 juli 2020 informeerde de wnd. gouverneur de Burgemeester in de vooravond dat het de visie van de gouverneur is om het kamp te laten doorgaan, deze visie werd mondeling onderbouwd met de argumentatie dat er ook jeugdkampen uit West-Vlaanderen verblijven in de Antwerpse regio, de gemeente Zedelgem ziet het officieel standpunt van de provincie tegemoet.
- De gemeente Zedelgem won adviezen in bij de voorzitter van de lokale huisartsenkring alsook bij mevr. Barbara Bourdeau, adviseur van de cel noodplanning en crisisbeheer die ondermeer voor de gemeente Zedelgem werkzaam is.
- Zowel de voorzitter van lokale huisartsenkring als de adviseur van de cel noodplanning crisisbeheer adviseerden om het kamp niet te laten doorgaan om reden van de besmettingen die zich voordeden alsook omdat de jeugdbeweging uit een risico-zone komt (mailverkeer 29 en 30 juli 2020).
- Ingegeven door:
 - o De beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, de Ministeriële Besluiten alsook de extra maatregelen van de provinciegouverneur van Antwerpen om de verspreiding van het coronavirus in te dijken, in het bijzonder de richtlijnen van de provinciegouverneur om verplaatsingen zowel van en naar de risico-zone in de provincie, waartoe de gemeente Kontich behoort niet te doen;
 - o Het gegeven van besmettingen tijdens de voorbije periode onder de leden van het chirokamp;
 - o Het feit dat het chirokamp reeds door een andere gemeente uit de Antwerpse regio afgewezen werd omwille van de corona-besmettingen en dat het chirokamp een alternatieve oplossing kreeg in eigen gemeente;
 - o De stellingen van diverse epidemiologen die verplaatsingen van en naar risico-zones ten stelligste afraden;
 - o De volksgezondheid vooropstaat en dat de gemeenten, in het bijzonder de burgemeesters, een uitdrukkelijke rol toegekend krijgen om lokaal preventief en reactief te handelen en al het mogelijke in het werk moeten stellen om de verspreiding van het virus tegen te gaan en de gemeente Zedelgem haar verantwoordelijkheid wil opnemen;
 - o De gemeente Zedelgem het draaiboek dat het Agentschap Binnenlands Bestuur mbt inperking van de verspreiding van het corona-virus volgde en in overleg ging met de provinciegouverneur;
 - o De gemeente Zedelgem de argumenten die uit het overleg met de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen kwamen moeilijk kan plaatsen binnen de recente beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad, de stellingen van de epidemiologen alsook de communicatie en de richtlijnen van de gouverneur van de provincie Antwerpen die verplaatsingen zowel van en naar de risico-zone in de provincie Antwerpen ten stelligste afraadt;
 - o De gemeente Zedelgem weliswaar nog het officieel standpunt van de provinciegouverneur afwacht maar in afwachting hiervan van oordeel is dat ze spoedig moet handelen aangezien het kamp start op 1 augustus as;

- *De gemeente Zedelgem bijgevolg haar verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid op haar grondgebied die haar overigens bij wetgeving van hogere overheden toegewezen is opneemt en op basis van voorgaande overwegingen en feiten moet besluiten dat het verblijf van het chirokamp Waarloos op grondgebied Zedelgem niet verantwoord is.*

1.2.

De beslissing van de burgemeester van 30 juli 2020 valt onder toepassing van het MB van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, zoals gewijzigd door de MB's van 10, 24 en 28 juli 2020.

Artikel 13, §1 van het MB van 24 juli 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken bepaalt o.m.:

“De burgemeesters kunnen in overleg met de gouverneur en bevoegde overheden van de gefedereerde entiteiten aanvullende preventieve maatregelen nemen ten opzichte van deze voorzien in dit besluit.

Wanneer de burgemeester of de gouverneur door het gezondheidsorganisme van de betrokken gefedereerde entiteit wordt ingelicht over een plaatselijke heropleving van de epidemie op diens grondgebied, of, wanneer hij dit vaststelt, moet hij bijkomende maatregelen nemen vereist door de situatie. Hij informeert hierover onmiddellijk de gouverneur en de bevoegde overheden van de gefedereerde entiteiten.”

Daarnaast geldt ook het Ministerieel schrijven inzake het beheer van de federale fase en de uitvoering van lokale maatregelen van 24 juli 2020, daarin stelt federaal minister De Crem o.m.:

“Naast de opgelegde nationale maatregelen in het geldende Ministerieel Besluit is het echter mogelijk dat een lokale overheid uitzonderlijk aanvullende maatregelen kan nemen voor hun grondgebied. De nationale veiligheidsraad van 23 juli 2020 heeft beslist om de burgemeester expliciet te belasten met een nauwgezette controle van de naleving van de maatregelen op hun grondgebied. Hierbij werd door de nationale veiligheidsraad een onderscheid gemaakt tussen preventieve en reactieve maatregelen.

Indien er nog geen medische of sanitaire noodzaak of dreiging is om striktere maatregelen te nemen dan de federaal opgelegde maatregelen, kan de burgemeester preventieve maatregelen nemen nadat hij overleg heeft gepleegd met de bevoegde provinciegouverneur en de gewestelijke gezondheidsdienst. Indien dit voorafgaand overleg niet tot een resultaat komt, ligt de beslissing bij de provinciegouverneur. Deze overlegt indien nodig met de Minister van Binnenlandse Zaken via het Nationaal Crisiscentrum (NCCN).”

1.3.

Uit de beslissing van de burgemeester van 30 juli 2020 blijkt dat de burgemeester op 29 juli 2020 contact opnam met de waarnemend gouverneur van de provincie West-Vlaanderen om in overleg te

gaan over deze kwestie. De burgemeester van Zedelgem gaf in dat overleg haar overwegingen en de mogelijke intentie mee om het verblijf van het chirokamp te verbieden. De waarnemend gouverneur gaf in een later gesprek te kennen dat zij van mening was dat het kamp toch moet kunnen doorgaan. Op dit punt dient te worden vastgesteld dat de procedure, zoals beschreven in het voormelde Ministerieel schrijven niet correct werd gevolgd. De omzendbrief bepaalt immers dat indien het voorafgaand overleg niet tot een resultaat komt, de beslissing bij de provinciegouverneur ligt. Dit betekent dat, indien de burgemeester en de provinciegouverneur niet tot een gezamenlijk akkoord komen, de provinciegouverneur het laatste woord heeft. Indien blijkt dat de maatregel ingaat tegen de federale richtlijnen, zal de gouverneur vragen het besluit in te trekken. Indien de burgemeester of de gemeenteraad niet ingaat op de vraag kan de gouverneur het besluit van de burgemeester of gemeenteraad vernietigen (VI.Parl. Plenaire vergadering 25 maart 2020). De waarnemend gouverneur van de provincie West-Vlaanderen volgde deze procedure en nam contact met de burgemeester van Zedelgem op 31 juli 2020. Deze procedure leidde echter niet tot de intrekking van het besluit van de burgemeester van Zedelgem van 30 juli 2020. In casu heeft de burgemeester, in weerwil met de visie van de provinciegouverneur, beslist om het kamp toch te verbieden.

In bijkomende orde dient te worden vastgesteld dat de gewestelijke gezondheidsdienst, zoals vooropgesteld in het voormeld Ministerieel schrijven, in deze niet werd geraadpleegd. De burgemeester verwijst in haar beslissing naar het advies, ingewonnen bij de voorzitter van de lokale huisartsenkring, alsook bij mevr. Barbara Bourdeau, adviseur van de cel noodplanning en crisisbeheer die ondermeer voor de gemeente Zedelgem werkzaam is. Deze instanties worden in het voormeld Ministerieel schrijven niet vermeld als adviesverlenende instanties. Ook op dit punt werd de vooropgestelde procedure dus niet nageleefd.

De bestreden burgemeestersbeslissing van 30 juli 2020 is bijgevolg in strijd met het voormelde MB en Ministerieel schrijven.

2.

Wanneer de burgemeester, in toepassing van artikel 134, §1 van de Nieuwe Gemeentewet, een maatregel neemt, dan beschikt hij/zij over een zekere beoordelingsvrijheid. Deze beoordelingsvrijheid is evenwel niet onbeperkt: de burgemeester is gebonden door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zo moet de burgemeester op grond van het evenredigheidsbeginsel een beslissing nemen die proportioneel is. Er dient immers een evenwicht te worden gevonden tussen enerzijds de bescherming van de individuele fundamentele rechten en vrijheden en anderzijds het maatschappelijk belang dat wordt gediend met de inperking van deze rechten en vrijheden. Het Ministerieel schrijven bepaalt dat: 'de provinciegouverneur heeft als taak de burgemeester te adviseren, te gidsen en te waken over de proportionaliteit en de coherentie van de maatregelen. De provinciegouverneur zal ook argumenten uitwisselen met de minister van Binnenlandse Zaken via het NCCN.'

In de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk vermeld dat uit onderzoek blijkt dat er zich de voorbije weken enkele besmettingen voordeden bij leden van deze jeugdbeweging, alsook dat alle leden getest zouden zijn de voorbije periode en dat er niemand zou komen die positief getest was of besmet is of was met het virus. Dit gegeven verzwakt de argumentatie van de burgemeester om de toelating aan de chirogroep te verbieden in ernstige mate.

Bovendien kan worden verwezen naar het argument van de waarnemend gouverneur, aangehaald in het overleg met de burgemeester, dat jeugdbewegingen van West-Vlaanderen, dat ook kampt met een toenemende besmettingsgraad, wel worden toegelaten in de provincie Antwerpen.

In bijkomende orde wordt verwezen naar het verslag van het provinciaal overleg van 29 juli 2020 met het nationaal crisiscentrum (Sitrep). Daarin wordt uitdrukkelijk aangegeven dat het niet de bedoeling is om toeristen te weigeren, omdat ze uit een bepaalde regio komen, dit gelet op het grondwettelijk recht op vrije beweging.

Al deze argumenten wijzen erop dat er geen redelijk verband is tussen enerzijds het aangewende middel, namelijk het verbieden van het chirokamp op het grondgebied van de gemeente Zedelgem, en anderzijds het beoogde doel, met name het voorkomen van een verdere verspreiding van het COVID-19 virus.

De bestreden beslissing schendt het proportionaliteitsbeginsel.

3.

Gelet op voormelde middelen dient de bestreden beslissing van de burgemeester van Zedelgem van 30 juli 2020 te worden vernietigd.

BESLUIT:

Enig artikel. De beslissing van de burgemeester van Zedelgem van 30 juli 2020, waarbij het chirokamp Waarloos uit Kontich verboden wordt om deze zomer op het grondgebied van de gemeente Zedelgem te verblijven, wordt vernietigd.

Tegen deze beslissing kan een beroep tot nietigverklaring of een verzoek tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het verzoekschrift wordt ingediend, hetzij elektronisch via een beveiligde website van de Raad van State (<http://eproadmin.raadvst-consetat.be/>), of met een ter post aangetekende brief die wordt toegezonden aan de Raad van State (Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel). Het verzoekschrift wordt ingediend binnen een termijn van zestig dagen nadat de beslissing werd betekend. Indien de beslissing niet betekend diende te worden, gaat de termijn in met de dag waarop de verzoeker er kennis van heeft gehad.

BRUGGE, 31 juli 2020

De waarnemend gouverneur van de provincie West-Vlaanderen,

Anne Martens